

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katoli. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izveniški
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za

eelo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6, 50 —
mesec 2, 20 —

V upravnistvu prejemam:

za

eelo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 6, 50 —
mesec 1, 70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 43.

V Ljubljani, v četrtek 21. februvarija 1901.

Letnik XXIX.

Dvojni potres v Ljubljani.

V Ljubljani pojavil se je pretečeno soboto zopet močan potresni sunek; opravičeni so smatrali prebivalci to kot znamenje nesreče, katera preti našemu mestu. Potres provzroči elementarna nevidna sila, in prestrašeno prebivalstvo se povprašuje, kdaj se bo vendar zemlja umirila. Drugi potres je pa posledica človeškega preračunjenja. — Uradna „Laibacherica“ pozivlje dne 18. t. m. vse dolžnike države, ki so prejeli kako potresno posojilo, kakor da bi se hotel povdarjati naravni potresni sunek, zapadli obrok posojila tem preje vplačati, če ne bi se moral isti eksekutivnim potom iztirjati. Tako postopanje pomeni katastrofo za Ljubljano, oziroma dotične dolžnike; država ne more in ne sme tako daleč iti, ako neče da postane Ljubljana do dveh tretjin erarično mesto.

Ako spolnuje davkoplačevalec v normalnih razmerah svojo dolžnost nasproti državi, in jo vzdržuje, sme vsled elementarnih nezgod ponesrečeni davkoplačevalec pomoči in več ozira od države zahtevati, kakor jih dobiva navadni dolžnik od svojega upnika. Ljubljana je v takem položaju, a merodajni faktorji se ne ozirajo na ta položaj, ker ne čutijo v svojih palačah tega bremena. Država je milijone in milijone drž. dolga kronovinam podarila, le uboga Kranjska ni toliko vredna, da bi se vsaj termin počakal, v katerem se rešijo prizivi zoper odloke c. kr. deželne vlade pri ministerstvu. Takoj se nam preti z eksekucijo. Ne najdemo primerenih besedij, da bi označili to postopanje proti nesrečnemu prebivalstvu.

Tu je neumornega dela treba. Vsi faktorji morajo imeti zdaj pred očmi edino ta prepotrebni smoter, da se nesrečna Ljubljana reši propada. Mnogo se je zakrivilo v tem oziru. Od neke strani so hoteli iz ljubljanske podrtije kar naenkrat vzdigniti veliko mesto z vsem bliščem sreče in blagostanja. Z neodpušljivo lahkomiselnostjo so se ljudje navajali in celo silili k dragim stavbam, češ, saj ne bo treba vračati posojila! In že v teh letih smo videli, kako hišni posestniki propadajo kot žrtve potresa in — napačne finančne politike izvestnih krogov.

Sedaj pa je udarila kot strela z jasnega neba vest, da je treba — plačevati posojilo. Vlada grozi z najhujšimi sredstvi... Kaj bo zdaj?

Poslanec ljubljanskega mesta dr. Tavčar je zamudil priložnost, da se še pravčasno vlada odvrne od tega koraka. Dr. Šusteršič s katol. narodnimi tovariši je vzel torej to akcijo v roke. In kaj smo videli? Da ga zato dr. Tavčar v „Narodu“ sramoti in zmerja! To pač ni lepo in je in grdo od zastopnika ljubljanskega mesta.

Zdaj pa je dolžnost vseh naših drž. poslancev, da z vsemi svojimi močmi sodelujejo ter pokažejo, da so pravi zastopniki ljudstva.

Konečno opozarjamo na dopis časopisa „Deutsch. Volksbl.“ z dne 15. dec. 1898, ki se glasi:

„Slovenski klerikalni poslanci pripovedovali so zadnje dni, da slovenski delegati ne morejo ničesar doseči, kar bi bilo vredno zaznamovati, in zakaj? Komaj postanejo ministri manj trdosrčni, pokaže se takoj tica pred nevihto v podobi dež. predsed. kranjskega, g. bar. Heina. Ta gre od ministra do ministra, in kadar zopet odpotuje iz Dunaja, postanejo ministri trdi ko jeklo. Govori se, da je javna tajnost med slov. drž. poslanci, da pride g. Hein na Dunaj, da brez težave razdere, kar so slovenski poslanci v potu svojega obraza sezidali. Posebno je pa v dež. predsednika kranjskega zaljubljen dr. Kaizl, ki ga pred slov. drž. poslanci ne more zadosti prehaliti. Koliko je na tem resnice, ne moremo presoditi. Javnost pa zahteva od slov. poslancev, da se stvar takoj in točno pojasni. Neverjetno bi bilo, če bi od ministra, katerega smo dobili od svojih mladočeskkih zaveznikov, nič drugega pričakovali, nego da podpira znano stembenje g. bar. Heina.“

Tako 15. decembra 1898. — Kako pa 17. februarja 1901., si lahko vsak odgovori.

Državni zbor.

Dunaj, 20. svečana.

Kritičen dan.

Zadnje dni so razni listi napovedovali viharne prizore v zbornici in kritičen dan

za parlament. Zares, grmelo je danes od leve in desne prav strahovito na predsednika, tudi toča se je usula v obliki papirnatih bomb, vendar strela ni še udarila in zapalila poslopja.

Človeku, ki površno presoja parlamentarne dogodke, se mora čudno zdeti, da se ljudski zastopniki toliko razgrevajo zaradi vprašanj, katerih rešitev je jasna in naravna. In umevno je, da mnogi čitatelji političnih listov ostro obsojajo »komedito«, ki jo uganjajo ljudski zastopniki. Stvar pa bi bila tudi naravnost smešna, otroška, ko bi ne imela toli žalostnih posledic za davkoplačevalce posebe in državo v obče.

Dolge ure in dneve so si vlada, zbornični predsednik in voditelji raznih strank ubijali glave, ali sme poslanec tudi v nemškem jeziku vprašati n. pr. ministra za notranje posle, zakaj meje ne zapre zaradi živinske kuge, ali sme poslanec vložiti v zbornici slovensko ali češko prošnjo za državno podporo vsled toče. In modre glave se niso mogle zjediniti za pravo obliko. In zakaj ne? Ker Schönerer in njegovi tovariši ne pusté, da bi se v zbornici glasila tudi nemška beseda. Ti stojé na »vsenemškem« stališču, da Avstrija je in mora biti nemška do zadnjega ponočnega čuvaja. Ti Bismarckovi čestilci odgovarjajo na vsako kompromisno ponudbo: non possumus. Ti so oni Herostrati, ki ovirajo delo in brezobzirno rušijo parlamentarizem. Oni pa, ki jim dajejo potuho, so sokrivi, da svet pomiluje Avstrijo in da ljudstvu pohaja potrpežljivost.

Ali ni frivolno, da nemške stranke pač dopuščajo vlagati nemške interpelacije, a nikakor ne, da bi se tudi čitale in v zapisniku objavljale v izvirniku? To je nelogično in v jasnem nasprotju s trditvijo nemških strank, da so pripravljene delati. Nemci vedno naglašajo, naj se narodi sami spravijo in zjedinijo brez vladnega posredovanja. Ko pa slovanski poslanci zahtevajo malo ravnopravnosti, takoj je ogenj v strehi nemškega sosedu.

Predsednik grof Vetter je danes izjavil, da hoče sicer vsprejemati nemške interpelacije, toda objavljati jih v nemškem jeziku. S tem se je predsednik odločno približal nemškemu stališču, in vendar so mnogi

nemški radikalci kričali kakor besni. Iz tega je razvidno, da nemškim kričačem ni za red in delo v zbornici, ampak za škandale in vsenemške namene. Nemštvo v Avstriji vendar ni na tako slabih nogah, da bi mu bila nevarna vsaka nedolžna interpelacija v nemškem jeziku. In nota bene se interpelacije tičejo le vlade, posameznih ministrov, ti pa gotovo še niso panslavisti. Slovanski poslanci so edini v tem vprašanju, da se morajo vsprejemati in prečitati v zbornici tudi nemške interpelacije. Ako predsedstvo preskrbi tudi nemški prevod, je to njegova stvar.

Ta sklep sta naznanila predsedniku tudi dr. Šusteršič v imenu „Slovenskega centra“ in dr. Ivčević v imenu hrvatsko-slovenskega kluba. Ako pa Nemci hočejo z glavo skozi zid, naj si polomijo rogove. Kritičen dan torej danes ni še bil, a kar še ni, se lahko zgodi. Vendar so pa današnji dogodki marsikateremu poslancu izsilili vprašanje: Ali je bilo treba novih volitev; ali ni bilo že »a priori« jasno, da bode nova zbornica še večji »otroški vrtec«, nego je bila prva? Oni, ki so nasvetovali nove volitve, so se pač igrali z ognjem. Ako je že vlada hotela in morala razpustiti zbornico, potem naj bi bila preje skrbela tudi za nov poslovni red. S tem poslovnikom si tudi apretnejši predsednik, nego je grof Vetter, ne more pomagati. Ta poslovnik je toli pomanjkljiv in luknjast, da si ga more vsak zviti jurist po svoje tolmačiti. In če je vlada s § 14. uveljavila razne važne zakone, potem naj bi tudi hromemu bolniku preskrbela bergljo.

Cenzura.

Današnja seja je bila od začetka do konca viharna in gromovita. Ko predsednik ob 1/2 12. uro otvori sejo, se večina poslancev zbere v gostih gručah pred ministerskimi sedeži, pričakujoč od predsednika pojasnila gledé cenzure in interpelacij. Predsednik pa se je začetkom seje izjavil le gledé cenzure, rekoč: »Moj sklep je, da bodem, kakor zadnjič, izvrševal pravico cenzure jako liberalno. (Ugovori pri soc. demokratih in Schönererjancih.) Postopati hočem tako: Ako zapazim, da se interpelacija v celoti ne more prečitati v javni seji, jo hočem pridržati, toda še isti ali prihodnji dan odrediti tajno

LISTEK.

Med Slovenci ob Renu.

(Piše Luka Arh.)

(Dalje).

Z Dunaja sva pisala s tovarišem že koncem novembra na avstrijski generalni konzulat v Kolin, naj nama blagovoli oskrbeti od pruske vlade dovoljenje, da smeva misijonirati v župnijah, kjer so slovenski delavci, če je tega dovoljenja sploh treba; oglašila se bova na konzulatu, ko prideva v Kolin. Ker sva pozneje spremenila ta načrt in vzela drugo progo, sva pisala iz Berlina, naj nama pošlje dovoljenje v Hamborn. In res je prišel velik telegram, ki naju je presenetil. Glasil se je:

Kolin 19. dec. 1900.

»Odgovarjaje na Vajino, na tukajšnji generalni konzulat naslovljeno pismo Vama sporočam, da sem prosil gospoda vladnega predsednika (Regierungspräsident) v Düsseldorfu, naj naroči gosposki v Hambornu, da Vama v izvrševanju duhovnih opravil ne

stavi nikakih zaprek. Ker ne prideta v Kolin, mi je nemogoče z Vama govoriti, kakor svoj čas z duhovnikom Knificem, (čegar izvrstno postopanje [ausgezeichnetes Verhalten] je tudi kr. pruska vlada hvalno priznala) in sem prisiljen tem potem Vaju spomniti, da se morata, predno začneta delovati, gosposki v Hambornu predstaviti in ne pozabiti, da izvršujeta duhovska opravila pod varstvom in z dovoljenjem kr. pruske vlade, da torej ne moreta ničesar začeti brez posebnega dovoljenja ondotne gosposke in da je v interesu stvari same — samo verskega namena Vajinega misijonarstva — da imata vedno pred očmi, pri svojem duhovskem delovanju na noben način se ne dotakniti političnih stvari, ker je le pod tem pogojem mogoče dovoljenje od kr. pruske vlade tudi za prihodnje čase.«

C. in kr. konzul pl. Lippert.

»Centifolia bureaucratica«, sem si mislil »Ti pa znaš. Da bi dva duhovna hodila po zimi iz Dunaja gori v Hamborn in samo tu delovala, to si lahko misli kak birokrat, drug človek, navaden zemljan pa ne. Kaj sedaj? Dovoljenje govori le o Hambornu. Kdor bo v Markslouhu, že ni več pod varnimi

peruti kr. pruske vlade. Kako bo v drugih krajih?»

»Rad bi vedel, kaj imajo Prusi v cerkvi opraviti«, pravi župnik Laakmann. »In še Vaš konzul! Nikamor se ni treba iti predstaviti. Če bo kaka sitnost, bom že jaz storil potrebne korake. Sicer pa le pogum!«

Zgodilo se nama ni nikjer nič. Žal nama je bilo, da sva se obrnila na konzula, a kaj, ko druge poti nisva vedela. Če že treba dovoljenja, (varno je seveda tako najbolj) je najbolj pametno, da se obrne kak župnik do dotičnega vladnega predsednika in izposluje dovoljenje za dotični okraj.

Domov.

Dan po sv. Treh kraljih (7. jan.) sva končala oba svoje delovanje, tovariš Koritnik v Gladbecku, jaz v Hertnu. Kraja sta oddaljena skoro dve uri. Dogovorila, oziroma pisala sva si, da se dobiva v ponedeljek (7. jan.) popoldne na postaji Wanne, in se odtod odpeljeva v Kolin in naprej domov. Pisma so se križala in zmčala, in posledica je bila, da sva se zgrešila. Dobila sva se šele na Dunaju.

Ljubilo se mi ni nič več. V Kolinu sem ostal komaj dve uri, toliko, da sem si ogle-

dal slavnoznano prekrasno cerkev. Potem sem se pa vozil kar naprej na levem bregu Rena, ki je bil ves zamrznjen. Snega ni bilo prav nič, in lepo so se videli griči in razvaline na desnem bregu. Skozi Bonn, Koblenz in Mainz sem se peljal, ne da bi kaj ostal. V Frankfurtu sem moral čakati kakih šest ur vlaka, ogledal sem si mesto. Würzburg in Nürnberg me nista zanimala; v Regensburgu sem se ustavil nekaj ur radi vlaka. Mesto mi je bilo znano že od lanskega leta. V Pasavi se poslovim od Nemčije, in z nekim veseljem in zadovoljnostjo stopim na avstrijski del kolodvora.

Ves truden od dolge vožnje pridem 10. jan. zjutraj na Dunaj. Sedaj sem občutil, da je nekaj na resnici dunajski pesmi ki poje:

»s gibt nur a Kaiserstadt,
s gibt nur a Wien.«

Vozil sem se od torka opoldne do četrta zjutraj. Iz Kolina na Dunaj je okoli 950 km, torej še enkrat toliko, kakor iz Ljubljane na Dunaj (445 km) in devetkrat toliko, kakor iz Ljubljane do Trbiža (102 km). Vožnje je bilo torej več nego dosti.

(Konec prih.)

sejo, v kateri naj se interpelacija prečita v celoti, zbornica pa naj sklene, ali se interpelacija v celoti prečita tudi v javni seji in objavi v zapisniku. (Posl. Wolf: »Gospod državni pravdnik!« — Klici: To je obstrukcija!)

Res, da si predsednik s to izjavo privaja veliko pravico, toda v sedanjih razmerah skoraj drugače ni mogoče. Za časa obstrukcije so posamezni poslanci, osobito soc. demokratje, prezirali že vsako mejo dostojnosti. Najgrši pamfleti so bili potom interpelacij objavljeni v zapisniku, da so se zgražali i najliberalnejši možje. Taki podivjanosti je pač treba gotove meje, in to more zbornica naknadno določiti. Angleški parlament slikajo kot vzgled. In ondi cenzurira interpelacije zapisnikar, ki ni poslanec, ampak uradnik, pod nadzorstvom predsednika. Vrh tega pa interpelant ne sme utemeljevati interpelacije, ampak samo vprašanja staviti na vlado ali posamezne ministre. Zato pa tudi vsaka interpelacija vzbuja največjo pozornost. In pri nas? Vsled zlorabe interpelacijskega prava so interpelacije večinoma brezuspešne, da ne rečemo, smešne. Marsikateri interpelant od vlade niti ne pričakuje odgovora, ampak samo imunitete za zaplenjeni članek, da ga dotični list zopet objavi. Res, da so mnoge konfiskacije slabo utemeljene, toda tudi mnoge interpelacije so bile v zadnjih letih — zloraba poslanskih pravic.

Debata odklonjena.

Soc. demokratje in Prusaki pa nikakor niso bili zadovoljni s predsednikovim odgovorom gledé cenzure. Soc. demokrat je zahteval debato.

Predsednik odredi glasovanje o tem predlogu, ki pa je bil odklonjen z 98 glasovi proti 178. Za predlog so glasovali le soc. demokratje, Prusaki, Mladočehi ter posamezni poslanci na levi in desni. Izid glasovanja je vzdignil Prusake, da so kar besneli. Schönerer, Wolf, Stein, Iro, Schalk so vsi hkrati kričali nad Pradejem, češ, da je on sokriv predsednikove izjave. Bil je dobro črtit ure pravi pustni dan, a ne pepelnična sreda.

Nov vihar

Ko se je nemir malo polegel, so zapisnikarji čitali razne peticije. Prusaki že zopet tulijo. Dr. Brzorad vpraša predsednika, zakaj se ne čitajo tudi češke interpelacije.

Predsednik odgovori, da hoče odgovoriti koncem seje.

To je bil trenotek, ki ga je vsa zbornica pričakovala z nestrpnostjo. Češki poslanci kar v zboru kličejo: Mi takoj hočemo odgovor. Klofač govori češki, Prusaki kričé vsevprek.

Mejtem mnogi češki poslanci drvé proti predsedniku, raztrgani listi frčé po zraku na ministerske sedeže. Baron Wassilko, največji orjak v zbornici, potisne Klofača nazaj, češki socialci Fressl, Hrubi in Reichstätter se zakadé v Wassilka. Bil je kritičen trenotek, malo je manjkalo da se niso sprejeli.

Mej krikom prične govoriti Barwinski k zapisniku zadnje seje, da zavrača neosnovane napake svojega sorojaka dr. Kosa. Nato se oglasi Wolf, ki ostro napada nemško ljudsko stranko, podpredsednika Pradeja in sploh vse, ki še niso v vsememškem taboru. Konečno predlaga konec seje. Antisemitje se Wolfu posmehujejo, Prusaki jih psujejo z raznimi priimki. Prava norišnica! Wolfov predlog, da naj se zaključí seja, je bil z 219 glasovi proti 54 odklonjen.

Mladočeh dr. Plaček iznova zahteva, naj predsednik pové vzroke, zakaj se češke interpelacije ne prečitajo. Predsednik odgovori kakor Brzoradu, da hoče pojasniti koncem seje. Zopet velik krik. Predsednik je bil konečno prisiljen, da prečita svojo izjavo gledé interpelacij, kakor sem že v začetku omenil. To je dalo Čehom povod, da so od vseh strani silili proti predsedniku. Bil je zopet prizor iz obstrukcijskih dni. Predsednik ni vedel boljšega, nego da je ob 1/2. uro zaključil sejo.

Prihodnja seja je jutri.

Predlogi.

V današnji seji je poslanec Pfeiffer vložil predlog, naj vlada v smislu sklepa

deželnega zbora kranjskega iz l. 1899 uvrsti mej državne ceste okrajno, oziroma deželno cesto od Luže skozi Črnomelj do Vinice in še v letošnji proračun vsavi potrebni kredit. Dr. Šusteršič in tovariši so vložili razne predloge, o katerih poročam prihodnjič.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. februarja.

»Proč od Rima!«

Razni brezvestni ljudje krepko agitirajo dalje, da bi odvrnili ljudstvo od katoliške cerkve. A vidi se, da imajo zdaj že manj vspeha, kakor od začetka. Schönerer je priobčil zopet statistiko odpadnikov. Od konca marca 1900 do 16. svečana 1901, torej skoro tekom enega leta, je izstopilo iz katoliške cerkve 319 odpadnikov, vsega skupaj s prejšnjimi torej 11.335. Protestanti so izdali pismo, v katerem odgovarjajo pastirskemu listu litomerškega škofa, ki je ožigal to gibanje kot politično, ter pravijo, da je to gibanje strogo versko. Pa tu je že Schönerer odkritejši, ki je rekel očito: To gibanje ni versko, ampak ima le ta namen, da se nemško ljudstvo znebi farjev.

Ogerski »ljudski zastopniki«.

Na Ogerskem je 440 poslancev. Od teh je pa 210 angažiranih pri akcijskih družbah in pri denarnih zavodih in podjetjih. Ti so veliko bolj zastopniki kapitalizma, kakor pa zastopniki ljudstva. Ogerske volitve, ki se vrše pod pritiskom vlade in kapitala, spravljajo take »ljudske zastopnike« v zbornico. Zato pa kapitalizem na Ogerskem veselo napreduje, med tem, ko ljudstvo trpi. Soljalisti se spravili to zadevo na dnevni red, in zahtevajo, da se mora skleniti, da možje, ki so angažirani pri takih podjetjih, ne morejo biti poslanci. Socialist Hugo Grossmann, ki je po svojem rokodelstvu strgarski pomočnik, je poslal predsedstvu zbornice zapisnik vseh teh poslancev, socialisti pa agitirajo na to, da se v službi kapitalizma stoječi ljudje odločijo od poslanstva.

Rusija in Severna Amerika.

Amerikanska vlada je sklenila povišati carino na ruski sladkor in Rusija je odgovorila na to s tem, da je povišala carino na ameriško jeklo. S tem je postalo razmerje med obema državama precej napeto in se v listih ostro diskutira. Amerikanci vlado jako napadajo, ker baje ta carina silno škoduje ameriški jekleni obrti. Državni tajnik Gage se pa brani in pravi, da Rusija ne more biti brez ameriških strojev in jih bo mogla v vsakem slučaju kupovati. Rusi niso tako razburjeni in upajo, da to se »nesporazumljenje« kmalu popravi.

Kritja na Kitajskem.

Kitajci se obotavljajo. S tem hočejo utruditi velevlasti. Sklenjeno je sicer, da se morajo obglaviti glavni nemirneži, a kitajska vlada se vendar obotavlja to storiti. Bilo bi tudi za cesarsko hišo to silno ponižanje. Najvišji funkcionarji, kateri so delali revolvo v sporazumu s cesarico, morajo dati glavo kot zločinci. Kitajska vlada hoče sedaj že ta prva obglavljenja zavleči, da dobi čas zavlačevati prihodnja, ki se bodo še zahtevala. Grof Waldersee se tolaži s pomlodo ekspedicijo, od katere pričakuje velik uspeh. Kitajci se pa tolažijo z nado, da se bodo velevlasti slednjič enkrat vendar le med seboj sprle. Kitajskih diplomatov načrt je torej, med evropske vlasti vreči kak vzrok za prepir.

Botha in Dewet zajeta?

Angleški listi z veseljem poročajo, da je burski general Botha na meji Swaziske dežele obkoljen od angleških čet in da se mora vsak čas udati. A do danes ta vest še ni potrjena. Zdaj pa poročajo, da je Kitchen pred de Aarom med Britstownom in Brakfontein obkolil in zajel Deweta, tako, da je temu najpogumnejšemu voditelju Burrov nemogoče uiti iz zagate. A to je najbrže le angleška želja. Zadnje poročilo zatrjuje, da gre Dewet proti severu in da stoji sedaj zapadno od Hopetowna.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 19. febr. (Volitve. — Globočnik.) Blagor se nam Dolenjcem okrog Kostanjevice, vže blizu pol leta smo kar veseli in naprej židane volje. Saj smo

lahko. Zadnji naš pridelek je izvrstna kapljica, in priložnosti, uživati jo, imamo vedno zadosti, hvala Bogu in dobri vskemu grajščaku Globočniku. Z jeseni državnozbornske volitve, — kako je bilo to veselo, kako se je točilo in napivalo na javnih in skrivnih shodih! Seve, vsevedeži hočejo še več vedeti, da je sem ter tje tudi marsikatera kronca kam zdrknila. Res, da je bilo to veselje precej upadlo, ko so bili morali se pripravljati topiči mrzli in tihi spraviti in so Dolenjci drugodi z veliko večino Globočniku odgovorili — »da ne«.

Res, klavnost je vladala v Kostanjevici in v obližju, toda ni bila trajna, ker kmalu se zaslisi zopet glas: volitve, — volitve v občinski odbor kostanjeviški, — volitve v cestni odbor za kostanjeviški okraj. Sedaj pa je oživel zopet »dobri dobri vskemu gospodu«, — denarnico je odprl, in zopet se pije, da je veselje. Neki veseljan je nedavno rekel: »Bog daj nam volitve zmiraj, in zmiraj ga bomo pili.«

Toda salo na stran! Volivci kostanjeviškega okraja, ne bodite šalobarde, ne prodajajte svojega moštva, obudite v sebi moški ponos in odgovorite Globočniku: Kdor se nam z opivanjem in z mite-njem ponuja, tega mi ne volimo, in ga nočemo v svojem zastopu.

Pomislite tudi, kako slabo se je v pretečeni dobi na nas davkoplačevalce oziral g. Globočnik. Kot načelnik cestnega odbora bil bi moral pomisliti, kako težko mi kmetje plačujemo poleg rednega davka še raznovrstne naloge, in bil bi moral s cestnim zakladom, ki izvira večinoma iz kmetovih žuljev, bolj gospodariti. Zakaj se n. pr. nekatere vožnje ne oddajo po javni dražbi, ampak se prepuščajo osebnim in političnim prijateljem?

Naplavljeno šuto na Bregani bi radi bili vozili ubogi, zaslužka potrebni vozniki za 4 do 6 kron, ali gosposkemu bogatinu in prijatelju pa je gospod Globočnik lepo privoščil celih 24 kron za tisto delo! Jednako se je že zgodilo z razoranjem snega na cesti. Milo gleda kmet, ki mu gre desti trda za denar, kako bogatin svojo vprego za par ur na cesto pošlje in potem mastno plačo dobi iz cestnega zaklada. Dalje, gospod Globočnik, še nekaj. Pravočasno se Vam je bilo sporočilo, da se da iz peščene jame gosp. N. pesek na cesto voziti le z največjo težavo, tako da so ga nekateri drugje raji za svoj denar kupili, samo da jim ni prišla živina z vozom v nevarnost. Tudi se Vam je sporočilo, da je tamkajšnji cestni zastopnik pogodil pesek z drugim posestnikom z bližnjim in boljšim izvozom, od koder se je pesek tudi res vzel. Iz jame gospoda N. se ni vzel niti en liter peska, in vendar ste mu izplačali 30 kron!

Že samo ta dva slučaja kažeta razločka okrog 50 kron! To prehudo prazni naše že itak ne polne žepe. Toraj vi, župani in svetovalci kostanjeviškega okraja, dne 23. februarja vsi na volišče in pekažite gospodu Globočniku, da njegovo načelovanje cestnemu odboru vam ni všeč, pokažite, da ste samostojni možje, da nikomur ne prodaste svojega prepričanja za kupico vina! Volite pa tako, kakor mislite, da bo v korist ne pojedincu, ampak vsemu prebivalstvu kostanjeviškega okraja. Posebno pa glejte na to, da dobi cestni odbor vsem, tudi kmetu pravičnega načelnika!

Davkoplačevalci.

Iz Zagorja ob Savi, 17. febr. (O naših šolskih razmerah) ste že poročali, kako slabe šolske prostore da ima namreč šola v Toplicah, kako se šopiri nemšturo na njej itd. Odkar nam župani nemškutar Michelčič in je šolski nadzornik, se veliko govori o novi šoli, seveda samo govori, kakor se govori o vodovodu, o preložitvi cest, o ustanovitvi požarne brambe in obrtne šole. Kje bo stala ta šolska palača, se pa še ne ve. Proračunjena je menda na 40.000 gld. Mi smo že o svojem času pisali, da je nespametno, sezidati tako palačo. Pač bi bila primerna v Toplicah nova štiri-

razrednica, na Lokah pa dvorazrednica, ker je ravno ondi veliko šolskih otrok. Kaj pa potem, ko bo rudnik prestavljen v Kotredež? Delati so že začeli tam. Ali bodo potem otroci hodili mimo Zagorske šole v Toplice? Prava zmešnjava vlada tudi glede učiteljskih močij. Kako uren je bil slavni c. kr. dež. šol. svet pri vpokojitvi nadučitelja Grossa! Sedaj smo pa že prišli drugi tečaj in nadučitelja še nimamo. Ako je bil gosp. Gross dober 40 let, bi bil menda tudi še te mesce. Poleg tega pa je bil še iz stanovanja takorekoč kar vržen. Menda zato, ker je otroke vzgajal v verskem in narodnem duhu. Kaka slavnost pa se je priredila nadučitelju toplškemu Pehaku pri njegovem odhodu, ker ima nasprotne lastnosti!! Značilno za Zagorje! Naj še omenimo, kako je gospod Michelčič (dosledno bi bilo: Micheltschitsch) brusil pete okoli, da bi dobili namesto upokojenega nadučitelja Pehaka zopet enega nemškutarja nasproti velezaslužnemu gosp. nadučitelju Čerinu. Od jeze se je penil, ko je pogorel, in na različne načine kot nadzornik hotel kazati svojo oblast in modrost, katera je doma nič dalje kot na — toplški soli. No! Bomo pa na drugo mesto spravili nemčurčka, so si mislili in že delali — korake. Pa čujte! Dobil je to mesto zagorski učitelj Maliy, kateremu se je že naprej povedalo, da ga ne dobi, ker imajo že izbrana enega Germana. In zakaj? Zato ker je bil edini kompetent. Pač ni mnogo tacihi, ki bi imeli veselje prenašati kaprice in oholost, ki se šopiri okoli te šole. Ker nekateri pogrešajo dopisov iz Zagorja, Vam bomo drage volje še postregli, da ne bo kdo mislil, da smo že — zmrznili.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. februarja.

Osebnosti. Poročil se je nadporočnik Julij Tambornino v Florisdorfu z gdn. Elo Sild. — Poštni oficijal Franc Lah v Mariboru je na lastno prošnjo prestavljen v Gradec. — Umrli so v Ljubljani v uršulinskem samostanu č. sestra Ljilka Marta Stolf, rojena 21. nov. leta 1866 v Komnu. Pogreb bode jutri ob štirih popoldne.

Neprestani napadi. »Narod« včeraj pravi, da je Tavčar in z njim vsak Slovenec (!) napovedal »modernemu klerikalizmu« neprizanesljiv boj. To verujemo, zato tudi svoje postopanje merimo po tem; tega ne verujeta, dasi v »Narodu« stoji črno na belem samo Robič in Ploj. »Narod« včeraj piše: »Kdor prečita vsako številko »Slovenca«, je prepričan, da se s tem listom ne da drugače govoriti, da proti »Slovenčevemu« postopanju revolver še ne zadoštuje, ampak, da bi bilo treba — kanona«. Z nami, pravi »Narod«, se mora boriti, kakor s poživljenimi ljudmi. Tako torej! Naši čitatelji vedo, da že od sobote neprenehoma odgovarjamo na »Narodove« napade in mi vemo, da nismo mogli odgovoriti niti na vse, kar je »Narod« nablatil na nas samo v sobotni številki. »Narod« in ljudje, ki so okoli njega, pač vedo, da s stvarnim delom ne morejo tekmo-vati z nami, zato zagovarjajo svojo revolversko politiko. Prosit »inteligenco«!

Lopovstvo. Na odkrite, poštene besede dr. Šusteršiča v izjavi o »Senzacijolnem razkritju« »Narod« ne pride na dan z nobenim dokazom, ampak priobčil je notico, katero je moral spisati pravi lopov, ki je navajen poleg drugih reči krasti tudi čast. Dotična včerajšnja »Narodova« lopovska notica se glasi: »Senzacijolno odkritje. Pod tem zaglavjem je Šusteršič priobčil izjavo v kateri taji, kar se mu je očitalo glede imenovanja gg. Končnika in Profta. Menda ga ni človeka na svetu, ki bi bil pričakoval, da bo Šusteršič to priznal. Pripravljeni smo bili, da bo tajil in svoje utajevanje podprl z bombastičnimi frazami. Kar pa je »Slovenec« v tej zadevi še več pisal, to samo potrjuje in podkreplja obdolžitev našega dopisnika.« Napredna »inteligence« se seve ne bo zgražala nad toliko zlobnostjo. Upamo, da bo poštenim možem zadostovalo, ako še jedenkrat povemo, da je dr. Šusteršič v svoji »izjavi« pozval »Narodovega« odličnega moža (ako sploh eksistira), ki je baje od »Naroda« navedeni »faktum« slišal

z ust dr. Koeberja, da naj se oglasi, ker mu potem pove v obraz, da je čisto navaden podel lažnik! Ravno takega navadnega lažnjivega liberalca imenuje tudi tistega »najzaslužnejšega spodnještajerskega Slovenca«, ki je to novo tendenčno laž poslal »Slov. Narodu« — če si je ni »Slovenski Narod« po etari navadi sam izmislil. »Meni je znan«, dejal je dr. Šusteršič v svoji izjavi, »da se je minister Hartel res na tak način opravičeval in sicer v pismu, katero je pisal poslancu vitezu Berksu, kateri je to pismu izročil odličnim Celjanom, če se ne motim, dr. Dečkota in dr. Sernecu. Izvedel sem pa tudi, da je ona »slovensche Seite« neki štajerski gospod, kojega jaz osebno ne poznam, ki pa je, kakor se mi pripoveduje v prijateljskih odnosajih s poslancem Robičem.« Sedaj naj pa poštene moške primerjajo zgorajšnje »Narodovo« lopovsko notico s to izjavo! Ne moremo drugače, da ponovimo »Narodove« besede, katere je včeraj zapisal v uvodnem članku proti nam(!): »Škoda, da se ni ohranila v preteklih časih za obrekovalce navadna kazen do danes. Črka O na čelu, koliko gorje bi zabranila!« in tem besedam še pristavljamo: »Škoda, da se »Narodovemu« lopovu ne more utisniti na čelo žlica, da bi vedela inteligenca s kom ima opraviti«. Dr. Dečkota v Celju pa povijljamo, da pove v javnosti, kdo mu je natvezil tiste laži, katere je na sestanku v Mariboru povedal in katere so potem prišle v »Narod«. Za Malovrhom se pač ne smejo skrivati oni, ki v »Narodu« s štajerskega blatijo dr. Šusteršiča. Da je dr. Dečko res izustil omenjeno neresnično podtikanje, zato imamo pismen dokaz v uredništvu, ki ga lahko pokažemo.

„Sloga“ na Štajerskem. S Štajerskega se nam piše: Neki ljudje, ki bi bili jako razžaljeni, če bi kdo dvomil o njihovi politični poštenosti, govore na Štajerskem jako sladko o „slogi“, da premotijo naše gospode, ki zaradi „sloge“ takoj odnehajo, tudi tam, kjer bi morali odločno nastopiti. Isti ljudje pa, se skrivajo za Malovrhom v »Narodu« rujejo s svojimi dopisi ter to kolportirajo na Štajersko. Če jih kdo prime, pravijo, da je to le — »Kranjski prepir«, katerega obsojajo. Zahvalno ga pa širijo na Štajerskem. Taka je štajerska — sloga. Pač treba, da se vzdamo.

„Galantni škof“. Vsoboto je »Narod« prinesel notico, v kateri trdi, da je knezoškof Jeglič za jedno zadnjih plesnih veselie »Meščanskega kluba« podaril šopke za dame in sicer jako lepe in drage šopke. Pri tej vesti je samo toliko resnica, da so bili šopki res jako lepi, naročil jih pa ni škof, ampak neki gospod, ki ima sicer ravno tako ime, kakor naš knezoškof, ki pa niti njegov sorodnik ni. Res smešno je, da »Narod« na tak nači kaže jezo, da je bilo na zadnji sijajni veselici »Č talnice« samo 36 parov in da ima marsikdo zabave »Meščanskega kluba« rajši, nego pa naduto frakarijo v »Narodnem Domu«.

„Veselova drama“. »Slovenski Narod«, oziroma zastopnik družbe sv. Cirila in Metoda, dr. Štor v Ljubljani, se zelo zanima za rajnega Vesela »dramo«. Ta mož se je celo drznil namigniti v »Slov. Narodu«, da je »drama« — ukradena. Ukradli so jo seveda klerikalci, če ne trnovska gospoda kaplana sama. Mnenje vseh poštenih ljudi je, da družba sv. Cirila in Metoda ni imela baš srečne roke, ko si je izbrala za zastopnika ozir zapuščine rajnega trnovskega dekana Vesela — tako zagrizenega liberalca, kakor je dr. Štor. Najprvo se je mož spravil na Veselovega šimlja ter sramotil oba trnovska gospoda, posebno pa se preč. gospoda dr. Kržišnika, češ, da sta ga za časa volitev tako »zgarala«, da je cena njegova pri prodaji padla. In ko se ni nihče zmenil ne za Štorovega šimlja, ne za njegove psovke, se je spravil nad »Veselovo dramo«. Kar v tem oziru uganja dr. Štor, presega res že vse meje. Da se naredi konec tej zmešnjavi, prosimo slavni notarijat v Slov. Bistrici, odnosno gospoda notarijatskega sollicitatorja, kaj je prav za prav z »Veselovo dramo«! Da svet izprevidi, kje je »Veselova drama«

in »kdo jo je ukradel«! Dr. Štor pa vprašamo: Kdo je rekel tistemu, ki je skrbel za Veselovega šimlja: »Nič ne dobiš, nisi nič skrbel zanj!« Ali misli dr. Štor, da ima pravico, surovo se obnašati proti ljudem, ki niso sicer odborniki družbe, ki pa so že mnogo za družbo žrtvovali? Misli li dr. Štor z neosnovanimi napadi in razžaljenji omiliti ljudstvu družbo sv. Cirila in Metoda? Vedite, dr. Štor, da žaliti, zaničljivo v »Slov. Nar.« pisariti in norce briti z ljudmi in svojo jezico stresati nad klerikalci se še ne pravi zastopati družbo sv. Cirila in Metoda! Pa tudi vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda naj pogleda, kako je družbo v zadevi rajnega Vesela zastopal dr. Štor.

Vincencijeva družba bo imela prihodnjo nedeljo 24. svečana v Marijanišču dopoldne ob polu sedmih sveto mašo in skupno obhajilo, popoldne ob šesti uri pa občni zbor.

„Finis coronat opus!“ pravi »Narod« o Sokolovi maskaradi. Mi bi se ne zanimali za to maskarado, kjer se ljubljanska napredna inteligenca kaže v pravi podobi, ko bi »Narodovo« poročilo ne bilo tako silno pretirano in bi taka pretirana poročila ne škodovala Ljubljani. V »Narodovem« poročilu se kar vrste opazke »najizbranejša«, »najfinejša, najelegantnejša maske«, »vzpela sijajno, kakor še nobena jednaka prireditve«, »tako sijajne, tako res elegantne, a tudi živahno in animirane maskarade še ni bilo«, »toliko čestilcev še nismo videli (!) v Narodnem domu« in — obširneje poročilo sledi še danes, v katerem bode tudi število udeležencev se vzelo z dvojno mero. Mi smatramo tako bobnanje sedaj, ko vlada tirja potresno posojilo, precej za brezvestno, vsaj vlada lahko reče na to, da se Ljubljančanom prav za prav dobro godi. To vpliva na vlado lahko tako, kakor Hribarjevo bahanje, da so finance mesta ugodne. Napredna gospoda, v sedanjem, za Ljubljano usodnem času prosimo vas, da prenehate z bahanjem in raje poročate, da so vse »sijajnosti«, »elegantnosti« itd. globoko — v dolgeh!

Zgradba novega Franc Jožefovega mostu v Ljubljani nikakor ne gre tako naprej, kakor si želi Hribar. Zato je tudi »Narod« jezen, ker celo njegovi prištaši zbijajo o tej zgradbi hitrejši dovtime, nego so se pa zabijali piloti. Kako strašna mora biti »Narodova« jeza priča tale notica: »Ljubljanske trejtalke« moškega, ženskega in srednjega spola »pust« v kuloarjih za šenklaščem krožiti imenitno vest, da je gradba jubilejskega mostu prokleta. Kar se po dnevi sezida, se po noči samo podere. Temu bi bilo lahko od pomoči, če bi te brumne duše, z bučo naprej, zabili mesto pilotov v Ljubljano. Prokletstvo bi pred toliko brumnostjo takoj izginilo, most pa bi dobil ceno in trpežno podlago. »Narod« torej že išče sredstev, da bi most cenejše dogradil. Ali bi bil navedeni način cenejši? Hribar, ki je igral pri zgradbi mostu prvega inženirja, bi bil hvaležen, ako bi se dobila cena in trpežna podlaga, kajti ljudje se zgražajo nad modrostjo in praktičnostjo tistih, ki so določili, naj se beton »uliva« po zimi! Po Ljubljani se govori, da je sedaj inženier, katerega je dobila mestna občina za nadzorovanje, hotel oditi, češ, da se prav ne dela in da se beton prav ne meša ter da se je radi tega moral pripeljati podjetnik z Dunaja, ki trdi, da je »vse prave«. Da vse ni prav, ve »Narod«, ker se jezi, vedeli bodo pa to tudi davkoplačevalci, kadar bode most — plačan in kadar se bode zadnji »naknadni kredit« posušil.

Podtikanje častnikom! Včerajšnjo tozadevno notico v toliko popravljamo, da je »Narod« podtikal ondi omenjeno ravnanje častnikom ob pogrebu gospoda Mubeja, ne pa ob pogrebu gospoda Drahslerja. Kompetentna oblast naj pojasni, v koliko je »Narod« imel prav! Dotično notico je »Narod« prinesel pod zaglavjem: »Pogreb dr. Drahslerja« preteklo soboto.

Malovrh organizator slovenskih častnikarjev! Včeraj je Miroslav Malovrh poslal dvema gospodoma v našem uredništvu to-le dopisnico:

Veleccenjeni gospod! Odbor za prireditve III. kongresa slovanskih častnikarjev nas je naprosil, naj se ustanovi v Ljubljani lokalni odbor, ki prevzame agita-

cijo za udeležbo in dogovore glede jednotnega postopanja pri teh stanovskih vprašanjih, ki pridejo na kongresu na razpravo. Vabimo Vas torej, da se v ta namen udeležite sestanka, ki bo jutri v sredo ob pol 6. pop. v redakciji »Slov. Naroda.« — Malovrh.

Večje predrznosti kot je ta dopisnica, si ni mogoče misliti. Človek, kakoršen je Malovrh, naj bi imel glede vdeležbe slovenskih častnikarjev za kongres v Dubrovniku glavno besedo! Njegova preteklost ga za tak posel izključuje. Umevno je, da je Malovrh pri vabilih samovoljno pristransko postopal in da ni povabil na sestanek niti uredništva najbolj razširjenega slovenskega lista »Domoljuba« niti »Slov. Lista.« Opozarjamo prijateljske slovenske liste in častnikarje, naj vsako vabilo, ki pride iz Malovrhovih rok odločno odklonijo. Udeležili se bomo sestanka slovanskih častnikarjev brez Malovrha, pripravljalni odbor v Zagrebu pa stori prav, da poveri tukajšnje poverjeništvu vsaj takemu gospodu, s katerim bi mogli naši častnikarji sploh obćevati.

Izpred sodišča. Včeraj je stal pred kamniškim okrajnim sodiščem župan iz Mlake Svetlin. Tožen je bil, ker je dr. Šusteršiča obrekoval, češ, da je bil svojedobno kot poslanec zanikern v spolnjevanju svojih poslaniških dolžnostij, da skrbí samo za farško bisago, ki ni nikoli sita in da si je s Tomaževo žindro roke umazal, ker sta v tem oziru s knezoškofjskim kancelarjem Šiško delala zase. Župan Svetlin je bil oproščen, ker je sodnik Vidic prvo očitjanje smatral samo za dopustno kritiko, glede drugega očitjanja pa je bil mnenja, da ni žaljen dr. Šusteršič, ampak duhovščina, in glede zadnjega očitjanja je Svetlina oprostil, ker po onem očitjanju ni prizadeta osebna poštenost dr. Šusteršiča, katero je sodnik izrecno priznal, ampak se je dr. Šusteršič le kot načelnik bivše »Gospodarske zveze« baje zakrivil s tem, da ni celemu svetu naznanil, da »Gosp. zveza« zato Tomaževo žindro lahko ceneje prodaja kakor kmetijska družba, ker je on (dr. Šusteršič) sam iz svojega žepa dotično diferenco v znesku od nad 2000 K plačal! Obsodbo Svetlina se je torej splošno pričakovalo, ker je bilo splošno prepričanje, da dr. Šusteršič s tem ni zase delal v »Gosp. zvezi«, ko je v kakem jednom letu v prid njenih članov nad 2000 K plačal v njeno blaginjo. Glede knezoškofjskega kancelarja g. Šiške pa sodnik svoje sodbe sploh ni utemeljeval. Razume se, da je proti taki salomonični sodbi prijavil zastopnik tožbe dr. Janko Brejc takoj priziv. Celo zadevo pa bomo pojasnili natančno potem, ko bo govorila še prizivna instanca.

Ljubljanske novice. Nogo zlo-mila si je na svojem stanovanju v Rožnih ulicah št. 6 Mikuscheva šivilja Rodè Rozalija, doma z Homca pri Kamniku. Spodrsnilo ji je na stopnjicah. — »Našpilala ti bom« je rekla ranjka delavčeva žena Žagarica svojemu možu in šla v mlako pri tovarni za lep. Govorilo se je tedaj, da je iskala smrt v tako nečedni vodi radi tega, da bi mož, ki dela v tej tovarni in mora iti mimo mlake, vsak dan mislil nanjo. Udovec Žagar mislil je res tako silno na svojo ženo, ki je rada vince pila, da je vsak dan postajal bolj zamišljen. Na pustni dan si je kupil Žagar britev ter si je hotel ž njo na pepelnico prerezati vrat. Samomor so preprečili njegovi otroci, ki so mu iztrgali britev. Mož je že prišel v Bleiweisovo družbo na Studenec. — 144 bolnikov ima ta teden okrajna boln. blagajna ljubljanska.

400letnico hrvatske književnosti bode hrvatsko akademsko društvo »Zvonimir« na Dunaju skupno s slovenskimi dijaki slovesno praznovalo.

Zopet potres! Iz Trebnjega na Dolenjskem se nam poroča, da je bil včeraj zjutraj ob 4. in 15 min. ondi precej močan potresni sunek z bučanjem pod zemljo. Tudi v Ljubljani in Litiji so nekateri čutili rahel sunek.

Stroški za bohinjeko železnico. V državnem proračunu je za črto Celovec-Trst določenih 103 milijonov in 600.000 kron, kateri znesek se razdeli na pet let tako: l. 1901 se porabi 3 milijone in 700.000 kron, l. 1902 8 milijonov in 900.000 kron,

l. 1903 17 milijonov in 400.000 kron, l. 1904 37 milijonov in 300.000 kron, l. 1905 36 milijonov in 300.000 kron, tedaj vsega skupaj sto in tri milijone in šest stotisoč kron.

Mrtvega našli so na cesti pri Viru 61letnega posestnika Janeza Voduškarja iz Podhruške. Moža je na cesti zadela kap; ker si ni mogel pomagati je zmrznil.

Sani povozile so 67letno Nežo Pogačnik iz Češnjice. Sani, na katerih so bili hodi, so bile tako težke, da je poškodba Neže Pogačnik bila smrtna. Kakor ljudje pravijo, voznik ni kriv. Sani so prišle do klanca in jih ni bilo moči ustaviti, ker je bil voz težko obložen. Žena je bila pa gluha in tako se je zgodilo, da so šle čez njo teške sani.

Ljubljanska kršč. soc. delavska organizacija. Prihodnjo nedeljo ob pol 6. uri zv. ima »Slov. katol. del. društvo« shod v »Katol. Domu«. — I. del. konsumno društvo ima prihodnjo nedeljo občni zbor. — Danes zvečer je v »Katol. Domu« javno predavanje č. g. A. Plečnika.

Ženitev na Kitajskem. Na Kitajskem vlada mnenje, da je srečna ali nesrečna ženitev odvisna od letnega časa, v katerem se izvrši. Srečna ženitev je po mnenju Kitajcev samo ona začetkom leta. V devetem mesecu leta se sploh ne ženi noben Kitajec. Kitajec se ne sme oženiti z dekletom, ki ima jednako rodbinsko ime, kakor on. Kdor se hoče oženiti s sestro svoje matere t. j. s svojo teto, je v nevarnosti, da izgubi življenje, kajti taka ženitev je pod smrtno kaznijo prepovedana.

Društva.

(Društvo zdravnikov na Kranjskem.) Dne 23. februarja ob pol osmi uri zvečer vrši se pri Fantiniju izvanredni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročila predsedništva. 2. Poročilo odbora o dr. Löschner-Maderjeve ustanove. 3. Slučajnosti. — Radi važnosti dnevnega reda želeli je nujno prav mnogobrojne udeležbe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 21. febr. Radi včerajšnje razsodbe kamniške sodnije v zadevi Svetlin vložil je dr. Šusteršič brzojavno disciplinarno pritožbo na deželno nadsodnijo v Gradcu proti adjunktju Vidicu.

Dunaj, 21. febr. Cesar je vsprejel v avdijenci knezoškofa Jegliča.

Dunaj, 21. febr. Predsednik Vetter je v današnji seji naznanil zbornici, da je včeraj predsedstvo po naročilu zbornice izročilo cesarju izraz udanosti. Cesar je na nagovor predsednika izjavil: »Veseli me videti pri sebi gospode, katerim je zbornica poverila vodstvo državnoborskih razprav. Ako bo tudi pri sedanjih vladajočih strasteh prišla še marsikatera ura, ki bo v izredni meri potrebovala vašega potrpljenja, upam vendar, da je moment vspešnega dela sedaj bližji, nego je bil. Kot znamenje za to sem smatral Vašo s splošnim zaupanjem izvršeno volitev. Ne dvomim, da boste svojo težko nalogo s primernim premislekom izvrševali in vso svojo odločnost zastavili zato, da bo prebivalstvo spoznalo visoko ceno živahnega parlamentarnega dela.« Cesar je prosil predsedstvo, naj izroči zbornici njegovo zahvalo. (Splošno odobravanje.) Po tej izjavi predsednika dobili so besedo razni govorniki, ki so si izprosili besedo k zapisniku včerajšnje seje. Prvi je govoril Pacak, ki je o znanem včerajšnjem sklepu predsednika glede nemških interpelacij dejal, da je sklep proti pravilniku. Nemški radikali so mej Pacakovim govorom upili. Za Pacakom je v istem smislu govoril Kramar in za tem Brzord.

Dunaj, 21. febr. Dekan teološke fakultete na dunajskem vseučilišču benediktinec dr. Celestin Wolfsgruber je postal dvorni pridigar.

Dunaj, 21. febr. Zagotavlja se, da so kljub viharjem v drž. zboru vesti o sklepu zasedanja prezgodnje. Radi internega vprašanja vlada ne bo poslala poslancev domov, ampak bode z vsemi sredstvi skušala odobritev najvažnejših državnih potreb: rekrutno postavo in volitev delegacij doseči od zbornice, tudi ko bi zbornica zapravljal čas z raznimi nastopi za in proti opravičniku ali sličnimi debatami. Tudi prihodnji teden bodo tri seje, da se končno pride do dnevnega reda.

Dunaj, 21. febr. Glede predsednikovega sklepa, da se usode kočljivih interpelacij določi v tajni seji se mnogo povdarja, da je ta način pravi, ker sicer bi socijalni demokrati in slični elementi interpelacije čisto porabili v to, kar je proti Bogu, cerkvi, državi in morali.

Dunaj, 21. februar. Mladočehi so pritiskali na Začeka, naj vsled večerajšnjih dogodkov v zbornici odloži podpredsedniško mesto. Začek je to zahtevo odklonil ter izjavil, da je glede večerajšnje izjave predsednika o čitanju interpelacij soglašal s predsednikom.

Dunaj, 21. febr. Profesor na univerzi v Königsbergu dr. Anton vitez Eiselsberg je imenovan pravim profesorjem chirurgije na dunajski univerzi.

Budimpešta, 21. febr. Szell in Košutovi pristaši so se že pomirili in za prihodnje volitve sklenili „pogodbo.“ Vse krvave volitve so pozabljene. Košutoveci po „pogodbi“ dobe nekaj poslancev več. To pogodbo je narekoval strah, da bi sicer v nekaterih krajih utegnili zmagati katoliški kandidati.

Budimpešta, 21. febr. V zbornici je naučni minister Wlassie izjavil, da bode vlada vedno nastopala proti nazorom, da sta šola in pouk domena cerkve. Tako postopanje zahteva od vlade drž. suvereniteta.

Belgrad, 21. febr. „Zastava“ ostro piše proti temu, da se je Avstrija polastila Milanovega trupla. Milan je srbski podanik in določati o njegovem pogrebu pristojna samo njegovim sorodnikom, tudi ako je sam določil, da noče biti pokopan v Srbiji. Tu se govori o diplomatskem konfliktu med Srbijo in Avstrijo.

Berolin, 21. febr. Predlog, naj se drž. poslancem izplačujejo dijete, je državna zbornica odkazala posebni komisiji.

Rim, 21. febr. Novi ministerski predsednik je pri vsprejemu diplomatov izjavil, da bode imel politiko svojega prednika.

Rim, 21. febr. Včeraj je sv. oče praznoval 23. leto svoje izvolitve poglavarjem cerkve. Kardinal Rampolla in drugi odličnjaki so mu v posebni avdiciji čestitali.

Madrid, 21. febr. Večina listov je prepričana, da bo na krmilo poklicano Silvelovo ministerstvo.

Madrid, 21. febr. Najvišji sodni dvor je določil, da se Adela Ubas vrne k svoji materi.

London, 21. febr. Kralj Edvard VII. je poklonil nadvojvodi Franu Ferdinandu veliki križi Bath reda.

London, 21. febr. Kralj Edvard in kraljica bodeta obiskala koncem marca Kopenhagen. V soboto dospe kralj v Cronberg.

London, 21. febr. Iz De Aar se poroča: 50 Burov je naskočilo mej De Aar in Nauw Port, vlak na katerem so Kafri peljali premog. Vlak je skočil s tira, Buri so na vlak streljali in tri Kafre ubili. Na pomoč je prišel oklopni vlak, iz katerega so Angleži streljali na Bure. 1 Bur je mrtev, 20 jih je vjetih.

London, 21. febr. Iz Pretorije se poroča: Vlak, katerega so Buri napadli mej Vereeningom in Johannesburgom, vozil je Kitchenerjevo prtljago. Ko je vlak skočil s tira, so se razbili štirje tovorni vozovi. Strojvodjo so Buri, ki so imeli pripravljene vozove za ekspedicijo prtljage, ustrelili. Za tem vlakom privozil je na lice mesta vlak s stražo, ki je Bure odpodila.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prev. I. B.—č.

(Dalje.)

Naš potnik stopa veselo in ne misli, kje, kako in kdaj se po noči ustavi. On skuša samo, čim preje priti domov, da bi skomkoli mogel govoriti in da bi potem precej odšel v Pasturo iskat Agnese. Glava mu je polna dogodkov istega dne. A sredi bede, nadlog, nevarnostij se prikaže vedno jedna misel: „Našel sem jo! Rešena je! Moja je!“ Tedaj poskoči, da vse naokrog brizgne kvišku, kakor koder, ki pride iz vode. Časi pomane z rokama in gre še bolj urno naprej.

Mej potjo zbira misli, katere je izgubil zjutraj, ko je šele prihajal. Najbolj ga mučijo one, katere je zjutraj najbolj skušal pregnati, namreč dvomi, težave, ali jo bode našel živo med tolikimi umirajočimi bolniki. — In našel sem jo živo! — konča Renzo. V duhu se prestavi v najbolj grozne položaje onega dne, kako je trkal na vrata in mislil, ali bo tu ali ne, kako žalosten odgovor je dobil; kako so ljudje drvili za njim, da še ni imel časa, prebaviti odgovor. In ta bolnica, morje kuge! Tu sem te hotel najti, in res sem te našel! — Spomni se na trenotek, ko je šel mimo sprevoz. — Grozno, ko je ne najde! — In ženski oddelek! In glas, katerega sliši v oni baraki! Lucio vidi živo, živo! A kaj? Obljuba je še vedno nerešeni vozeli. Tudi ta se razveže. Srd proti don Rodrigu, ki je še zagrenil vse gorje, zastrupil vsako uteho — izginil je. Ne mogel bi biti bolj zadovoljen, če bi ne dvomil, ali najde Agnese, če bi ne mislil na vrlega Cristoforo, in na to, da še vedno razsaja kuga.

Zvečer pride v Sesto, a dež še ne neha liti. Ker se čuti močnega v nogah in vé, da bo težko dobiti prenočišča, ne misli niti na to. Samó lačen je, kajti v svojem veselju bi lahko več prebavil nego le juho pri kapucincu.

Renzo pogleda, ali tudi tu najde kacega peka. Dà, zopet dobi dva kruha s kleščami in s pomočjo več drugih sitnostij. Jednega vtakne v žep, drugega pa mej zobe.

Ko je v Monzi, bila je že trda tema. A vender dobi pravo pot. Pot je bila težavna, skrita mej dvema bregoma, kakor smo že o priliki povedali, podobna rečni strugi, ali pa vsaj vodnemu jarku; pri vsakem koraku zadene ob luže, da težko dviguje noge kako šele črevlje. A Renzo ni nepotrpežljiv, ne kolne, ne kesa se, vedno molči, da z vsakim korakom pride naprej, da voda odteče, kadar

bode Bog hotel in da se kmalu zdani in da bode tedaj že doma.

(Dalje prih.)

Umrli so:

18. februarja. Marija Markon, kuharica, 32 let, Dunajska cesta 12, krvavenje. — Kristina Vidmar, črkostavca žena, 25 let, Marije Terezije cesta št. 11, jetika.

19. februarja. Dr. Roman Jacobi, zasebnik, 56 let, Sv. Petra cesta 9, kap. — Frančiška Sušnik, steklarja žena, 33 let, Marije Terezije cesta 11, jetika.

V bolnišnici:

16. februarja. Marija Slabe, tesarja žena, 40 let, srčna hba. — Jera Rován, dčinarica, 36 let, jetika.

17. februarja. Marija Boštnar, šivilja, 17 let, jetika.

18. februarja. Jera Verbič, gostija, 80 let, ostarelost.

Gena žitu na dunajski borzi

dné 20. februarja 1901

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	K 7.72 do K 7.73
„ za maj junij „ . . .	7.83 „ „ 7.84
„ za jesen . . .	7.92 „ „ 7.94
Rž za pomlad . . .	7.71 „ „ 7.72
„ za jesen . . .	7.00 „ „ 7.02
Turšica za maj junij . . .	5.51 „ „ 5.52
„ za julij avg. . .	5.62 „ „ 5.63
Oves za pomlad . . .	6.66 „ „ 6.68

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nob	Padavina v 24 urah v mm.
20. 4. 1901. 7.37.4	737.4	-8.3	sl. jvzh.	jasno	
21. 4. 1901. 7.37.9	737.9	-3.7	sl. jvzh.	del. oblak.	0.0
Srednja večerajšnja temperatura -6.3 normale: 0.3					

Služba organista in cerkvenika

na Jesenicah na Gorenjskem se odda. Nastop 15. aprila. Plača 1100 kron.

Župni urad Jesenice,
dné 15. febr. 1901. 139 5-5

Mladeniški cvet.

Dijaški molitvenik.

Flos juvenilis

Libellus precum in usum studiosae juventutis

priporoča

prodajalnica kat. tiskovnega društva
(H. Ničman.)

Cena eksemplaru v platno vezanemu 2 K 20 h. v usnji z radečo obrezo 2 K 60 h. Po pošti 20 h. več.

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

pripoznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K 80. K 1.40 in K 2.— v vseh lekarnah.

Zahteva naj se to 105 21-4

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richter-jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot prístni izdelek. 296 (10-1)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.

Vabilo.

Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko priredi v nedeljo, dné 24. februarja t. l., dopoldne ob 10. uri v dvorani Mestnega doma

zborovanje

h kateremu so vabljeni vsi trgovci, obrtniki in hišni posestniki ljubljanski

Na dnevnem redu je pogovor o vračanju povodom potresa ljubljanskim stanovnikom od države posojenega brezobresnega posojila.

Radi izredno važnega dnevnega reda nadejati se je obilne udeležbe s strani vseh prizadetih krogov.

F. Trdina,
predsednik.

174 3-1

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbiri v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljubljani. Franciskanskulce. 228 16 11-9

Vnauja naročila proti povzetju.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *
*** tinkturo**

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetostiparpeža

kot **želodec krepkujoco in tek vzbujajočo**, daje kot **prebavljenje in telesno odprtje** pospešujoče sredsvo, posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem **zaprteju**.

Razpošilja se proti povzetju v škatlicah po 12 in III. več steklenic. 591 50-29

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi najnavadnejše. S tem pomagajte ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan. Lepe nabožne spominke, zlasti križevniške rožne vence, svetinice sv. Antona in praškega Jezuska dobite za marke. — Pisati in poslati je pisarni „Bellehem“ v Bregencu (Predarlško). 1113 25-9

Napovedbe (fasije)

za osebno dohodnino in za prihodnino (rentnino) ter prešnje o domovinski pravici izdeluje in pojasnila o tem daje

Jos. Perhauc,

koncesijonovana privatna pisarna, Dunaj: ka cesta št. 6. I. nadstropje (v Šobrovi hiši). 116 3-3

Dr. Fran Karfik,

c. kr. rudniški zdravnik v Idriji,

je začel dné 19. svečana zopet ordinirati (za zobe: od 10.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne). 164 2-1

Polenovka (Stockfish)

po pristno kapucinskem načinu namočena, dobiva se po najnižji ceni pri

T. Mencinger-ju

160 10-2
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 44.

Dunajska borza.

Dné 21. februarja.	
Skupni državni dolg v notah . . .	98.40
Skupni državni dolg v srebru . . .	98.30
Avstrijska zlata renta 4% . . .	118.—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron . . .	97.95
Ogerska zlata renta 4% . . .	118.—
Ogerska krona renta 4%, 200 . . .	93.55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl. . .	1677.—
Kreditne delnice, 160 gl. . .	672.—
London vista . . .	240.57 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj . . .	117.40

Dné 18. februarja.	
3-2% državne srečke i. 1864. 250 gl. . .	182.—
5% državne srečke i. 1860, 100 gl. . .	168.25
Državne srečke i. 1864, 100 gl. . .	203.25
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron . . .	95.60
Tisne srečke 4%, 100 gl. . .	141.40
Dunavske vravnave srečke 5% . . .	257.50

Dunavsko vravnavno posojilo i. 1878 . . .	106.10
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% . . .	94.25
Priporočne obveznice državne železnice . . .	424.50
„ južne železnice 3% . . .	345.—
„ južne železnice 5% . . .	124.25
„ dolenskih železnice 4% . . .	99.50
Kreditne srečke, 100 gl. . .	392.—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl. . .	370.—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl. . .	47.50
Ogerskega . . . 5 . . .	24.75
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gl. . .	14.10
Rudolfove srečke, 10 gl. . .	59.—

Salmove srečke, 40 gl. p . . .	180.—
St. Genois srečke, 40 gl. . .	210.—
Waldsteinske srečke, 20 gl. . .	391.50
Ljubljanske srečke . . .	57.—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl. . .	273.50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v . . .	6322.—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl. . .	825.—
Akcije južne železnice, 200 gl. sr. . .	106.—
Splošna avstrijska stavbinska družba . . .	148.—
Montanska družba avstr. plan. . .	434.—
Trboveljska premogarska družba, 70 gl. . .	460.—
Papirnih rubljev 100 . . .	253.25

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnica delniška družba
„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestal svati za dosego kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.